METSÄTALOUS

Ruotsalaiset ovat jo aloittaneet sahatavaran laivaukset Yhdysvaltoihin. Meillä suomalaisilla kynnet eivät siihen vielä riitä. **TOIMITUSJOHTAJA KAI MERIVUORI, SUOMEN SAHAT**

MARKKU VUORIKARI

Dollarin vahvistuminen on hidastanut vientihintojen laskua euroalueen ulkopuolella. Versowoodin sahatavaraa lastattiin keskiviikkona Loviisan satamassa Pohjois-Afrikkaan menevään laivaan.

Dollarin vahvistuminen ja öljyn halpeneminen sahojen lohtuna

Valuuttakurssien suuret muutokset heiluttavat sahatavarakauppaa. Suomalaisille sahoille toivoa paremmasta luo dollarin vahvistuminen. Heikko kruunu ja rupla parantavat ruotsalaisten ja venäläisten kilpailukykyä entisestään.

Hyvin sujuneen alkuvuoden jälkeen sahatavaran vienti alkoi hiipua viime kesänä. Vuoden lopulla moni suomalainen saha ryhtyi rajoittamaan tuotantoa hillitäkseen varastojen kasvua.

Tuotannon leikkaukset eivät kuitenkaan kovin paljon kokonaistarjontaa vähentäneet, sillä ruotsalaiset ja venäläiset ajavat täyttä vauhtia ja pyrkivät hyödyntämään kaikin keinoin halventuneen kruunun ja ruplan tuoman hintaedun vientikaupoissa.

”Ruotsalaiset ovat jo aloittaneet sahatavaran laivaukset Yhdysvaltoihin. Meillä suomalaisilla kynnet eivät siihen vielä riitä”, Suomen Sahojen toimitusjohtaja **Kai Merivuori** kuvaa halvan kruunun etua.

Sahatavaran tarjonta ylittää edelleen kysynnän, mikä tarkoittaa Merivuoren mukaan sitä, että suomalaiset menettävät markkinaosuuksia ruotsalaisille ja venäläisille.

Venäläisten tuotannon kasvattamista jarruttaa kuitenkin kapasiteetin rajallisuus.

Uusiin investointeihin ei venäläisillä sahoilla ole juurikaan varaa, koska tuotantokoneisto pitäisi ostaa länsimaista. Nykyisellä ruplan kurssilla läntisen teknologian hinnat ovat pilvissä.

”Jonkin verran Venäjällä on mahdollista ottaa käyttöön sellaisia sahoja, joiden tuotantokustannukset ovat olleet aiemmin liian suuret”, Merivuori arvioi.

Valuuttakurssit

8.1.2014–8.1.2015, yhdellä eurolla saadun valuutan määrä.

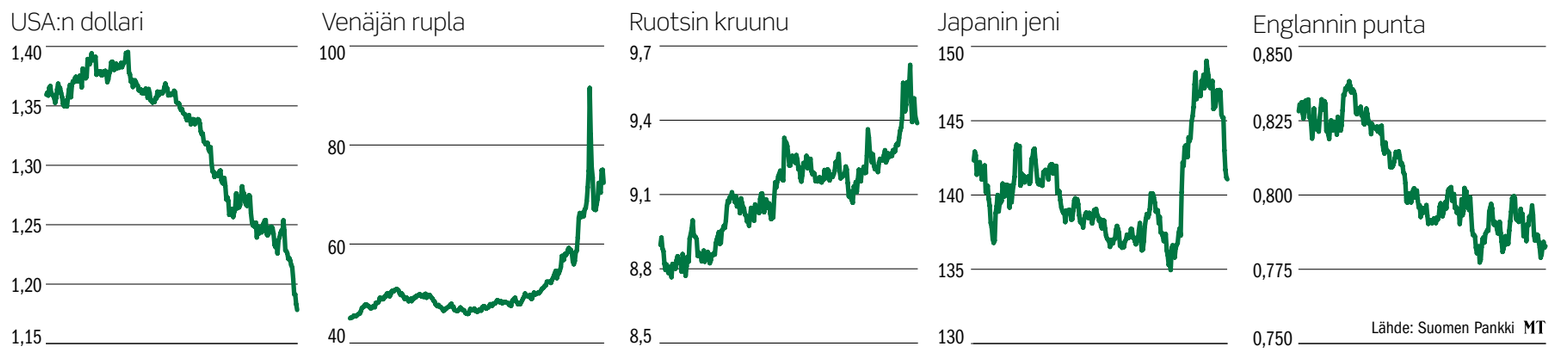

Dollari jarruttaa hinnan laskua

Suomalaisten sahatavarasta saamat vientihinnat laskivat viime vuoden lopulla. Westas Groupin toimitusjohtajan **Pekka Kopran** mukaan huippuhinnoista tultiin alas 4–5 prosenttia.

”Jos dollari ei olisi vahvistunut euroon nähden, pudotus olisi ollut vielä kipeämpi.”

Dollarin vahvistuminen pehmensi hintojen laskua Pohjois-Afrikassa, Lähi-idässä ja Kiinassa.

”Dollari on kauppavaluuttana isoilla mäntymarkkinoilla Egyptissä, Algeriassa ja Saudi-Arabiassa. Se on kompensoinut myös kuusen hinnan laskua Kiinassa”, Kopra sanoo.

Myös Englannin punnan kehitys on ollut sahureille suotuisa, ja siksi kauppa Britanniaan on ollut houkuttelevampaa kuin euroalueelle.

Huonoja uutisia on sen sijaan tullut Japanista.

”Japanissa samoin kuin Euroopassa kysyntä on vaisua. Kauppoja Japaniin on vaikeuttanut heikko jeni.”

Halpa öljy laskee kustannuksia

Euron pitäisi heiketä niin, että yhdellä eurolla saisi yhden dollarin. Samalla kruunu saisi vahvistua euroon verrattuna 10–15 prosenttia, laskee Kuhmo Oy:n toimitusjohtaja **Tommi Ruha**.

Toiveita paremmasta antaa Ruhan mukaan Yhdysvaltain talouden hyvä kasvuvauhti.

”Öljyn hinnan lasku on ennenkin laittanut maailmantalouden pyörät pyörimään.”

Halpa öljy parantaa suomalaisten sahojen kilpailukykyä, koska kuljetusmatkat asiakkaille ovat aina pitkät. Kuljetuskustannusta nostaa tänä vuonna joka tapauksessa rikkidirektiivi.

Tuontitukin tarjonta kasvaa

Ruplan hinnan lasku on jo näkynyt tuontipuun kaupassa.

Westas Groupin Pekka Kopran mukaan venäläistä tukkia tarjotaan kasvavassa määrin laivakuljetuksina länsirannikolle asti. Westas Groupin sahat sijaitsevat Koski Tl:ssa Varsinais-Suomessa ja Porissa.

”Kyllä tarjonta on lisääntynyt”, kertoo myös Ruha, jonka johtama Kuhmo Oy:n saha sijaitsee muutaman kymmenen kilometrin päässä itärajasta.

Räjähdysmäiseen tukin tuonnin kasvuun Ruha ei kuitenkaan usko, koska vientilisenssien saanti Venäjällä on hidasta.

JUHA KAIHLANEN

Energiapuun tukea jäi käyttämättä

Energiapuun korjuutukea jäi viime vuonna käyttämättä 16 miljoonaa euroa, kertoo Savon Sanomat.

Lehden mukaan valtio oli varannut korjuuseen 26 miljoonaa, mutta tukea käytettiin vain noin 10 miljoonaa euroa. Edellisvuonna tukea käytettiin 12 miljoonaa euroa.

Metsäkeskuksen rahoituspalveluiden päällikkö **Aki Hostikan** mukaan syynä on kysynnän puute, joka painottuu etenkin Itä- ja Kaakkois-Suomeen.

”Jos ei ole kysyntää ja markkinoita, tuet eivät auta: ei kannata korjata”, Hostikka toteaa lehdelle.

Lämmin talvi vähensi energiankulutusta. Myös kivihiilen käytön lisääntyminen on vähentänyt puuenergian kysyntää.

”Ongelma on ollut vuoden 2012 jälkeen tehty veropäätös, joka teki kivihiilen käytön isoilla voimalaitoksilla edullisemmaksi kuin puun”, Metsäkeskuksen johtava bioenergia-asiantuntija **Heikki Karppinen** toteaa.

Karppinen kuitenkin uskoo, että kyseessä on väliaikainen notkahdus, koska puuenergia on hyvässä nosteessa.

SUVI NIEMI

Otson johtaja vaihtuu

Suomen metsäkeskuksen liiketoimintayksikön Otson johtaja vaihtuu. Uudeksi liiketoimintajohtajaksi on nimitetty diplomiinsinööri **Kari Lundell**.

Lundell siirtyy Otsoon Metsä Groupista. Häneltä odotetaan Otson kannattavuuden ja kilpailukyvyn parantamista. Hän aloittaa työnsä maanantaina.

Otsoa ennen Lundellia vetäneen **Jouko Enarvin** työsuhde purettiin lyhyellä varoitusajalla. Johtokunnan puheenjohtaja **Leena Tenhola** kiittelee häntä Otson liikkeellelähtöön liittyvästä sitoutuneesta työstä.

Otson toiminta kattaa metsän omistukseen, hoitoon ja puukauppaan liittyvät palvelut. Metsäkeskuksen tavoitteena on Otson yhtiöittäminen.

JARMO PALOKALLIO

METSÄSTÄ LYHYESTI

Stora Enso salaili lapsityövoimaa

Stora Enso ei kertonut viime vuonna yhtiön pakistanilaisten alihankkijoiden käyttävän lapsityövoimaa, vaikka asia oli metsäjätillä tiedossa, yhtiön toimitusjohtaja **Karl-Henrik Sundström** myönsi Dagens Nyheter -lehden haastattelussa.

Ruotsin TV4 paljasti keväällä dokumentissaan, että yhtiön alihankkijalla työskentelee jopa 6-vuotiaita lapsia keräämässä kartongin raaka-aineita kaatopaikoilta. Sundströmin mukaan yhtiön maine ja uskottavuus ovat kärsineet kohun vuoksi. Sittemmin Stora Enso on vetäytynyt yhteistyöstä lapsityövoimaa käyttävien yritysten kanssa.

Itävallassa ei puukartellia

Itävallan kilpailuviranomaiset ovat lopettaneet puualan kartellitutkimukset viime vuoden lopussa, kertoo itävaltalainen timber-online -uutissivusto. Itävaltalaissahoja epäiltiin laittomista hintasopimuksista, koska viranomaisille oli tullut asiasta vuonna 2012 nimetön ilmianto. Pitkään jatkuneen tutkinnan perusteella ei löytynyt näyttöä kartellista. Sen sijaan saha-alan tilastointi kärsi kartelliepäilystä: monet yritykset eivät enää halua antaa tietoja sahatavaran hinnoista tilastoja varten.

Kiinan puuntuonti USA:sta hyytyi

Yhdysvaltalaiset tukkikauppiaat kärsivät viime vuonna heikentyneestä Aasian markkinoiden kysynnästä, raportoi Wood Resource Quarterly -markkinakatsaus. Alkusyksyllä sahatukin laivaukset Yhdysvalloista Kiinaan vähenivät kolmanneksen kevääseen verrattuna. Puukauppaa hiljensi Kiinan rakennusalan heikkeneminen. Pyöreän puun vienti Kiinaan, Japaniin ja Etelä-Koreaan on viime vuosina lisääntynyt merkittävästi Yhdysvaltain länsiosissa. Vientikauppa on nostanut tukkien hintoja.

Metso kerää suosiota Lapissa

Vapaaehtoinen suojeluohjelma Metso on saanut maanomistajien suosion Lapissa. Suojeluintoa on paikoin enemmän kuin määrärahoja.

Lapin elykeskus saavutti vuoden 2014 suojelutavoitteen 1 200 hehtaaria jo kesäkuussa.

Viime vuonna Lapissa tehtiin suojelusopimuksia 63 tilan kanssa yhteensä 1 700 hehtaarille, projektipäällikkö **Jouni Rauhala** kertoo.

”Metso-ohjelma on monelle maanomistajalle tuttu ja osa kannattavaa metsätaloussuunnitelmaa. Ohjelman vuotuiset suojelutavoitteet on saavuttu Lapissa joka vuosi ohjelman alusta alkaen”, Rauhala toteaa tiedotteessa.

Metsoa on toteutettu myös EU-rahoitteisessa Natnet Life+ -hankkeessa Lounais-Lapin ravinteikkailla mailla. Suojelusopimusten lisäksi hanke on tehnyt luonnonhoitosuunnitelmia ja ennallistanut suo- sekä metsäelinympäristöjä.

Lapin elykeskuksen tarkastajan **Kari Kemppaisen** mukaan maanomistajat ovat tarjonneet suojeluun enemmän hehtaareja kuin tänä vuonna pystytään toteuttamaan.

Elykeskus rohkaisee maanomistajia tarjoamaan kohteita suojeluun jatkossakin kutistuvista määrärahoista huolimatta. Mitä enemmän luontoarvoja, sen todennäköisemmin metsäalueen suojelusta voi saada rahaa. Metso-ohjelma jatkuu valtioneuvoston päätöksellä vuoteen 2025 asti.

SUVI NIEMI

EERIKA TAPIO

Maanomistaja Matti Vaajoensuu (vas.) ja Lapin elykeskuksen projektipäällikkö Jouni Rauhala sopivat metsäalueen suojelusta viime kesänä Tervolassa.

Puu alentaa stressiä

Puulla on monia ihmisen terveyttä edistäviä ominaisuuksia. Puu tasaa huoneilman kosteutta, ja sen pinta estää homeiden ja bakteerien kasvua. Se myös vähentää stressiä. Puusta haihtuvilla yhdisteillä on mahdollisesti oma rooli ihmistä elvyttävässä vaikutuksessa.

Puun käytön lisäämistä tukee myös, että kyseessä on ekologinen uusiutuva materiaali. Metsät sitovat hiiltä ja sidottu hiili pysyy talon rakenteissa, kunnes se vapautuu esimerkiksi polttettaessa ilmakehään. Sen jälkeen metsät sitovat hiilen uudelleen biomassaansa.

Osa puun hyvistä ominaisuuksista johtuu siitä, että puulla on kyky ympäristöilman lämpötilan ja suhteellisen kosteuden mukaan sitoa tai vapauttaa kosteutta, jolloin huoneilman laatu paranee.

”Puun tiheys vaikuttaa puun kosteudensitomisominaisuuksiin siten, että mitä tiheämpi puu on, sitä huonommin se sitoo itseensä kosteutta”, kertoo tutkija **Riina Muilu-Mäkelä**.

On havaittu myös, että mitä enemmän talon näkyvissä sisärakenteissa on käytetty puuta sitä paremmin sisäilman kosteus pysyy terveyden kannalta optimialueella, joka on 30–55 prosenttia.

Stressi haihtuu

Puun antibakteerisella ominaisuudella on merkittävä alentava vaikutus bakteerien ja homeiden huoneilmaan tuottamien toksisten yhdisteiden kehitykseen.

Puulla on todettu olevan myös ihmisen mieltä ja terveyttä elvyttäviä ominaisuuksia. Useiden tutkimusten mukaan puun käyttö sisustuksessa alentaa stressiä.

Stressipiikki alenee puukoulun luokassa nopeammin kuin verrokkiluokassa.

Vanhainkodissa puumateriaalien käyttöönoton on todettu lisäävän vanhusten sosiaalisuutta ja parantavan kykyä huomioida ympäristöään. Potilashuoneessa oikea määrä puumateriaalia laski sydämen sykettä ja kohensi mielialaa.

Puun käytön vaikutuksia on koottu Metsäntutkimuslaitoksen viime vuoden lopulla julkaisemaan raporttiin. Nykyään Metla on osa Luonnonvarakeskusta (Luke).

JARMO PALOKALLIO